

Lovafdelingen

Dato: 28. marts 2007
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2006-730-0436
Dok.: PFN40438

KOMMENTERET HØRINGSOVERSIGT

om

forslag til lov om ændring af lov om euforiserende stoffer, straffeloven, lov om fuldbyrdelse af straf og lov om rettens pleje (Højere bøder i narkosager og kriminalisering af at besidde mobiltelefoner i fængsler mv.) (L 201)

1. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har været sendt til høring hos:

Østre Landsret, Vestre Landsret, alle byretter, Domstolsstyrelsen, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Foreningen af offentlige anklagere i Danmark, Politiforbundet i Danmark, Advokatrådet, Landsforeningen af Beskikkede Advokater, Det Danske Center for Menneskerettigheder, Retspolitisk Forening, Foreningen af Fængselsinspektører og Vicefængselsinspektører, Kriminalforsorgsforeningen, Dansk Fængselsforbund, HK-Landsklubben for Kriminalforsorgen og Dansk Socialrådgiverforening.

Justitsministeriets bemærkninger til høringssvarene er angivet med kursiv.

2. Generelt

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Lovudkastet giver ikke **Østre Landsret, Vestre Landsret og byretterne** anledning til at fremkomme med bemærkninger.

Den Danske Dommerforening finder ikke anledning til at udtale sig om lovudkastet. Foreningen har dog noteret sig, at det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at straffastsættelsen i de sager om overtrædelse af lov om euforiserende stoffer, der er omfattet af lovudkastets deltaljerede bødekatalog, i sidste ende beror på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde.

Dommerfuldmægtigforeningen og Politiforbundet i Danmark har ikke bemærkninger til lovudkastet.

3. Højere bøder i narkosager

Domstolsstyrelsen har anført, at lovudkastet indebærer en væsentlig forhøjelse af bødeniveauet i sager om overtrædelse af lov om euforiserende stoffer, idet der på mange punkter foretages en firedobling af det gældende niveau. Da bøderne herefter ikke sjældent vil overstige 3000 kr., vil flere sager om overtrædelse af lov om euforiserende stoffer end hidtil kunne ankes, og den foreslåede lovændring kan derfor medføre en øget belastning af domstolene.

Rigsadvokaten kan tilslutte sig forslaget om højere narkobøder, men foreslår af hensyn til den praktiske anvendelse af reglerne, at det i bemærkningerne præciseres, hvilke personer der af sociale grunde kan meddeles advarsel, herunder i gentagelsestilfælde, for besiddelse af euforiserende stoffer til eget brug. Efter Rigsadvokatens opfattelse bør det fremgå, at der kan meddeles advarsel, når sociale hensyn taler for anvendelse af advarsel, og brugen af et stof er udslag af en stærk afhængighed som følge af et længere- og vedvarende dagligt misbrug af hårde stoffer, herunder heroin, kokain og amfetamin.

Rigspolitiet kan støtte en gennemførelse af lovudkastet.

Direktoratet for Kriminalforsorgen, Foreningen af Fængselsinspektører og Vicefængselsinspektører samt **Dansk Fængselsforbund** har ikke bemærkninger til denne del af lovudkastet.

Foreningen af offentlige anklagere i Danmark støtter lovudkastet og bemærker, at det forenkledede bødesystem vil lette den strafferetlige behandling af sagerne.

Foreningen er enig i, at de nuværende bødetakster ikke står i passende forhold til de bøder, der kan idømmes for andre strafbare forhold. Det foreslåede høje bødeniveau vil efter foreningens opfattelse formentlig kunne bidrage til at lægge en dæmper på det åbenlyse narkotikasalg af f.eks. hash, ligesom forslaget formentlig vil kunne bidrage til, at der i mindre omfang end hidtil medtages narkotiske stoffer i festmiljøer.

Endelig er foreningen enig i, at stærkt narkotikaafhængige personer også i gentagelsestilfælde bør kunne tildeles en advarsel.

Advokatrådet finder, at rådet ikke bør tage stilling til spørgsmålet om straffastsættelse for overtrædelse af lovgivningen, da det helt overvejende er et politisk spørgsmål. Da lovforslaget i bemærkningerne i vid udstrækning søger at detailregulere de sanktioner, som domstolene forventes at nå frem til, finder Advokatrådet dog anledning til at understrege, at det stedse må påhvile domstolene at tage hensyn til de individuelle forhold, som gælder for den enkelte sag.

Advokatrådet finder endvidere, at lovforslagets forudsætning om, at der kan gives advarsler i gentagelsestilfælde, når brugen af stof er et udslag af en stærk afhængighed som følge af et længere- og vedvarende misbrug af euforiserende stoffer, bør afspejles direkte i lovteksten.

Landsforeningen af Beskikkede Advokater bemærker, at argumentationen for generelt at skærpe bødeniveauet halter. Det fremgår af lovudkastets bemærkninger, at brugen af euforiserende stoffer kan have negative konsekvenser for andre end den, der bruger stofferne – bl.a. ved at udløse voldskriminalitet. Det er efter foreningens opfattelse almindelig kendt, at i hvert fald hash nærmest har den modsatte virkning. Desuden finder foreningen, at det virker dobbeltmoralsk, at man som argument for at søge at forhøje bøderne bl.a. henviser til risikoen for anden kriminalitet samtidig med, at man har nedsat afgiften på alkohol, som er den stærkeste udløsende faktor, hvad angår voldskriminalitet.

På baggrund af lovudkastets oplysning om, at 46 % af befolkningen mellem 16 og 44 år har prøvet hash, anfører foreningen, at det forekommer urealistisk at tro, at en forhøjelse af bødetaksterne for besiddelse af hash

vil påvirke halvdelen af den danske befolkning mellem 16 og 44 år, for hvem hash er blevet et fuldstændigt naturligt rusmiddel på linje med alkohol.

Ifølge foreningen kan man i forbindelse med en forhøjelse af bøderne for besiddelse af hash frygte, at flere unge kommer i gæld til deres leverandører samt politiet, hvilket meget let kan føre til, at de unge bliver tvunget til at sælge narkotika for en tidligere leverandør.

Derimod har foreningen ingen indvendinger mod at skærpe bødeniveauet for de 13,5 % i aldersgruppen 16-44 år, der bruger andre og farligere stoffer end hash. Forskellen i behandlingen af sagerne vedrørende hash i modsætning til hårde stoffer kan efter foreningens opfattelse have en god signalværdi.

Det eneste positive, som foreningen i øvrigt kan se, er erkendelsen af, at gentagne bøder til personer, der lider af meget stærk afhængighed, kan føre til en yderligere social deroute, sådan at sociale hensyn med meget betydelig vægt kan tale for at vende tilbage til anvendelse af en advarsel – også i gentagelsestilfælde.

Dansk Retspolitisk Forening bemærker bl.a., at der er tale om en omfattende lovgivningslignende regulering gennem bemærkninger til et lovforslag, der ikke i sig selv indeholder ord som bøder eller om administrationen af den ”forudsatte” ordning. Denne lovgivningsteknik finder foreningen uheldig og besynderlig.

Foreningen finder, at forslaget udgør en betragtelig kriminalpolitisk stramning, der vil medvirke til yderligere at kriminalisere stadig større befolkningsgrupper, herunder især de unge (de 16-24-årige), der har det største forbrug af euforiserende stoffer (primært hash).

Foreningen kan tiltræde forslaget om, at der fortsat undtagelsesvist kan anvendes lavere bøder til personer under 18 år og personer med særlig lav indtægt, og at der som en lempelse af praksis kan blive tale om, at advarsel også skal kunne anvendes i gentagelsestilfælde (andengangs- og senere gentagelsestilfælde) til stofbrugere, der besidder euforiserende stoffer til eget forbrug, når brugen er udslag af en stærk afhængighed som følge af et længere- og vedvarende misbrug af euforiserende stoffer.

Foreningen finder, at denne undtagelsesregel er udtryk for en sympatisk og realistisk intention, men at udformningen af ordningen indebærer betydelige vanskeligheder. Det vil være vanskeligt at afgrænse de tilfælde, hvor der er tale om en sådan stærk afhængighed, når det ikke er tanken, at der skal en lægelig udredning til.

Foreningen finder endvidere den foreslåede skala for gentagelsesvirkning samt forslaget om en 10-års grænse for gentagelsesvirkningens indtræden alt for repressiv. Desuden anføres det, at det vil besværliggøre resocialiseringen, at bøder for overtrædelser af lov om euforiserende stoffer kommer til at fremgå af kriminalregistrets efterforskningsdel og dermed af de såkaldte særakter, der fremlægges i retten.

De fremlagte tal fra Sundhedsstyrelsen viser ifølge foreningen, at der ikke med de allerede foretagne stramninger i lovgivning og politiindsats er sket nogen nedgang i brugen af euforiserende stoffer. Der er allerhøjest sket en stagnation i væksten.

Der er efter foreningens opfattelse tale om mode- og livsstilsfænomener, som strafsystemet øjensynlig ikke har nogen væsentlig indvirkning på trods en uendelig række af skærper. Politiindsatsen på Christiania har måske reduceret den åbenlyse hashhandel, men i stedet er handelen spredt ud over større dele af byen, hvilket indebærer en risiko for, at nye grupper af købere inddrages. Endelig ser foreningen en tendens til brug af kokain i festmiljøer og til skolefester, som altså nu søges imødegået ved yderligere strafskærper.

Lovudkastet lægger efter foreningens opfattelse op til, at det især er mere velstillede "rekreative" stofbrugere, der nu skal bruge en del af deres rådighedsbeløb til betaling af bøder, så der dermed bliver mindre til overs til at købe stoffer for. Blandt den del af stofbrugerne, der ikke vil være omfattet af gruppen af "stærkt afhængige", vil de nye skærpede bøder og afskaffelsen af advarsel som sanktion kunne medføre en marginalisering, som kan få uønskede sociale konsekvenser.

Samlet set finder foreningen derfor, at det samlede oplæg til skærpet bødekatalog og de hertil knyttede bemærkninger og intentioner bør skrinlægges, og ressourcerne anvendes til mere konstruktive former for præventiv indsats.

a. Som nærmere omtalt i pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger finder Justitsministeriet, at der ud fra overvejelser om euforiserende stoffers forskelligartede skadevirkninger og oplysninger om bl.a. unges forbrug er behov for en markant skærpelse af bødestraffene for besiddelse af euforiserende stoffer til eget forbrug.

Ulovlig besiddelse af euforiserende stoffer må således anses for en lovovertrædelse af en sådan karakter, at den bør have klare og mærkbare konsekvenser, også selv om stoffet alene besiddes til eget forbrug. Dette kommer efter ministeriets opfattelse ikke i tilstrækkelig grad til udtryk med det gældende bødeniveau. Det bør derfor ved straffastsættelsen markeres klarere, at besiddelse af euforiserende stoffer til eget forbrug ikke kan accepteres. Samtidig vil en mere mærkbar sanktion forhåbentlig kunne medvirke til at afholde navnlig unge fra at begynde at bruge ulovlige euforiserende stoffer.

Det må i den forbindelse være afgørende, at bøderne får en sådan størrelse, at de opleves som en reel og følelig sanktion. Der bør derfor ske en væsentlig forhøjelse af bøderne, herunder af de mindste bøder, som i dag er på 500 kr. Det indebærer efter Justitsministeriets opfattelse, at de laveste bøder på dette område bør ligge på et niveau omkring et par tusinde kroner.

For så vidt angår bøderne i gentagelsestilfælde, bør der efter Justitsministeriets opfattelse ske en sådan forhøjelse, at det tydeligt fremgår, at der ses med betydelig alvor på nye overtrædelser, efter at man tidligere er straffet for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer.

Det foreslås derfor med lovforslaget, at der i lov om euforiserende stoffer indsættes en ny bestemmelse, der præciserer, at der ved udmåling af straffen, herunder ved fastsættelse af bøder, for overtrædelse af loven skal lægges vægt på skadevirkningerne af de pågældende stoffer, det vil sige de forhold, som også begrundet kriminaliseringen af at besidde stofferne, jf. lovens § 1, stk. 2, og § 2, stk. 4.

Med forslaget forudsættes det, at bøderne for besiddelse af euforiserende stoffer fremover fastsættes i overensstemmelse med det udkast til nye bødetakster, som Rigsadvokaten har udarbejdet, jf. lovforslagets bilag 2. Det forudsættes også, at bøderne fremover beregnes på grundlag af en forhøjelse med 50 procent i andengangstilfælde og med 100 procent i senere gentagelsestilfælde.

Straffastsættelsen vil i sidste ende bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige sagens omstændigheder, og det angivne bødeniveau vil derfor kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder.

b. Som det fremgår af lovforslagets pkt. 2.3.1, må det blandt andet på baggrund af en rapport fra Sundhedsstyrelsen lægges til grund, at hash er det mest almindelige ulovlige euforiserende stof, men at der også er en betydelig udbredelse af hårdere stoffer, herunder heroin, amfetamin, kokain og ecstasy. En forhøjelse af bøderne bør derfor efter Justitsministeriets opfattelse ikke begrænses til visse af de euforiserende stoffer, men bør for at skabe sammenhæng mellem bødestørrelserne på området og for så vidt muligt at forhindre, at forbruget flytter til andre stoffer, gælde alle de stoffer, som er omfattet af de nugældende bødetakster.

c. I tilfælde, hvor brugen af stoffer er udslag af en stærk afhængighed, kan sociale hensyn med meget betydelig vægt tale for anvendelse af en advarsel i stedet for bøde. Lovforslaget lægger derfor op til, at der fremover som en lempelse af gældende praksis også i gentagelsestilfælde (andengangs- og senere gentagelsestilfælde) skal kunne anvendes advarsel som sanktion for ulovlig besiddelse af euforiserende stoffer, hvis sociale hensyn taler for at meddele en advarsel, og besiddelsen af stoffet er udslag af en stærk afhængighed som følge af et længere- og vedvarende misbrug af euforiserende stoffer. Justitsministeriet har bl.a. i lyset af Advokatrådets hørings svar fundet det rigtigst, at denne undtagelse til hovedreglen om, at advarsel i almindelighed ikke kan anvendes i sager om overtrædelse af lov om euforiserende stoffer, fremgår direkte af lovteksten, jf. lovforslagets § 1, nr. 1.

Det bør som anført efter Justitsministeriets opfattelse være en forudsætning for at anvende advarsel som sanktion, at gerningsmandens sociale forhold taler for det. I bemærkningerne til lovforslaget er det nærmere præciseret, at denne betingelse i almindelighed vil være opfyldt, hvis den pågældende f.eks. modtager kontanthjælp eller førtidspension og ikke har anden indkomst eller en opsparing af en vis størrelse. Derimod vil de sociale forhold – uanset misbrugets karakter – i almindelighed ikke tale for at anvende advarsel, hvis den pågældende har arbejdsindtægter ved lovligt arbejde eller får dagpenge.

Det er yderligere en forudsætning for at anvende advarsel ud fra sociale hensyn, at brugen af euforiserende stoffer er udslag af en stærk afhængighed som følge af et længere- og vedvarende misbrug af euforiserende stoffer. Denne betingelse for at meddele en advarsel indebærer, at der som hovedregel kun kan meddeles advarsel til personer, som igennem år har opbygget en så stærk afhængighed af hårde stoffer, f.eks. heroin, kokain og amfetamin, at de bruger disse stoffer dagligt. Er dette tilfældet, kan der også meddeles en advarsel som sanktion over for en sådan stofmisbruger, der ulovligt besidder andre stoffer, eksempelvis hash, til eget forbrug.

Politiet har i almindelighed et godt kendskab til den gruppe af personer, hvor både de sociale hensyn og karakteren af narkotikamisbruget taler for anvendelse af advarsel. Det vil derfor normalt ikke være nødvendigt at indhente oplysninger fra andre myndigheder om den pågældendes indtægtsforhold, og der vil formentlig kun i sjældne tilfælde være behov for at indhente en lægeerklæring om den pågældendes misbrug.

Der henvises til pkt. 2.4.5.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

På den anførte baggrund finder Justitsministeriet ikke, at der i praksis vil være væsentlige problemer forbundet med at afgrænse den personkreds, som på grund af sociale forhold kan meddeles advarsel i stedet for bøde i sager om besiddelse af euforiserende stoffer.

d. I lovforslagets pkt. 2.4.5.3 forudsættes det, at det i de administrative bødetakster, som Rigsadvokaten udarbejder, lægges til grund, at tidligere afgørelser om narkotikakriminalitet skal have gentagelsesvirkning i 10 år.

I den forbindelse skal Justitsministeriet bemærke, at det følger af straffelovens § 81, nr. 1, at det ved straffens fastsættelse i almindelighed skal indgå som en skærpende omstændighed, at gerningsmanden tidligere er straffet af betydning for sagen. Det fremgår ikke af bestemmelsen eller af forarbejderne til bestemmelsen, hvor længe denne gentagelsesvirkning præcist kan udstrækkes.

Efter straffelovens § 84, stk. 3, er den tidsmæssige udstrækning af gentagelsesvirkningen 10 år i de tilfælde, hvor der er fastsat særlige regler om forhøjet straf i gentagelsestilfælde. Det fremgår af forarbejderne til denne bestemmelse, at den fastsatte gentagelsesvirkning på 10 år vil kunne

få en vis betydning for den vægt, som domstolene i forbindelse med strafudmåling i andre tilfælde tillægger en straffedom.

En kortere periode for gentagelsesvirkningen end 10 år, f.eks. således at den fastsættes til 5 år, ville ikke ligge på linje med den omtalte tilkendegivelse i forarbejderne til straffelovens § 84.

4. Forbud mod besiddelse af mobiltelefon og lignende i fængslerne

4.1. Domstolsstyrelsen anfører, at forslaget indebærer en nykriminalisering og derfor kan føre til en øget belastning af domstolene.

Ligeledes kan muligheden for at foretage legemsundersøgelse af en person, der er sigtet for at have overtrådt forbudet, medføre et mindre antal yderligere sager ved domstolene, da undersøgelserne er undergivet adgang til sædvanlig domstolskontrol efter retsplejelovens regler.

Rigsadvokaten og **Rigspolitiet** kan tilslutte sig forslaget.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst, at en af kriminalforsorgens institutioner finder det uheldigt at udvide antallet af korte straffe og foreslår, at alternative strafformer overvejes.

En af kriminalforsorgens institutioner har endvidere anført, at såfremt der indføres en telefonordning for de indsatte, der er billigere end den eksisterende (dvs. med lavere samtaletakster), vil antallet af indsmugede mobiltelefoner formentlig mindskes. Institutionen har derfor foreslået, at der først tages stilling til lovforslaget, når man har set effekten af en eventuel billigere telefonordning, eller at lovforslaget først gennemføres, når telefonordningen er indført.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har heroverfor anført, at man er uenig og tvivler på, at en billigere telefonordning vil få afgørende betydning for incitamentet til at indsmugle mobiltelefoner. Direktoratet nævner endvidere, at en eventuel billigere telefonordning ikke vil omfatte arresthuse-
ne.

Foreningen af offentlige anklagere i Danmark bifalder forslaget, idet det er en udbredt erfaring blandt foreningens medlemmer, at mobiltelefoner bruges til bl.a. at udøve kollusion (modvirke efterforskningen). Der

er også set eksempler på, at mobiltelefoner benyttes til at understøtte ny kriminalitet begået under ophold i arresthuse eller lukkede fængsler.

Advokatrådet anfører, at formålet med den foreslåede ændring af straffelovens § 124, stk. 4, bl.a. angives at være at undgå, at mobiltelefoner kan anvendes til at begå narkokriminalitet inden for fængslerne. I den forbindelse noterer Advokatrådet sig, at det i bemærkningerne er oplyst, at der er beslaglagt et stort og stigende antal mobiltelefoner i fængslerne. Der synes dog ikke at være oplysninger om, at disse mobiltelefoner faktisk har været benyttet til narkotikakriminalitet.

Advokatrådet kan konstatere, at langt den største del af mobiltelefonerne findes i de åbne fængsler, hvor de indsatte normalt har adgang til ukontrolleret at kommunikere med andre ved brev, telefon og under besøg. Tilstedeværelsen af mobiltelefoner synes derfor ikke umiddelbart at have nogen indflydelse på muligheden for at begå narkotikarelateret kriminalitet.

Advokatrådet har endvidere peget på risikoen for, at opbevaringen af mobiltelefoner, sim-kort mv. bliver en handelsvare blandt de indsatte i institutionen, eller at svagere fængslede udnyttes til at opbevare kommunikationsudstyr.

Det fremgår af forslaget, at også hensynet til kontrol af varetægtsarrestanter, der enten er fængslet i isolation eller underlagt brev- og besøgskontrol, har spillet ind på udformningen af den nye bestemmelse. Advokatrådet kan tiltræde denne intention i lovforslaget. Såfremt dette er det egentlige formål med forslaget til lovændring, foreslår Advokatrådet, at reglerne begrænses til at omfatte denne gruppe fængslede.

Advokatrådet skal tillige pege på, at en adskillelse i institutionerne af varetægtsarrestanter og andre fængslede i betydelig grad må antages at kunne medvirke til at fremme det opstillede mål. Tilsvarende kan opnås ved en gennemgang af de bygningsmæssige forhold.

Kriminalforsorgen har igennem de senere år fundet et stadigt større antal mobiltelefoner i kriminalforsorgens institutioner. Kommunikationsudstyr af denne karakter gør det muligt for blandt andet varetægtsarrestanter, der enten er fængslet i isolation eller underlagt brev- og besøgskontrol, at omgå disse kontrolforanstaltninger og derved eventuelt modvirke politiets efterforskning. Hertil kommer, at mobiltelefoner og lignende

kommunikationsudstyr kan være med til at gøre det nemmere for indsatte at planlægge blandt andet undvigelse fra fængsler og arresthuse samt at begå ny kriminalitet, herunder narkokriminalitet inden for kriminalforsorgens institutioner.

I erkendelse af, at indsmugling af mobiltelefoner og lignende kommunikationsudstyr udgør et alvorligt problem for en effektiv strafforfølgning og straffuldbyrdelse, er der blandt andet som led i regeringens politik om nul-tolerance over for narkotika og andre ulovlige stoffer i kriminalforsorgens institutioner iværksat en række initiativer, som skal modvirke indsmugling af mobiltelefoner i fængsler og arresthuse.

På trods af den øgede indsats er det fortsat ikke lykkedes for kriminalforsorgen at dæmme op for blandt andet indsmuglingen af mobiltelefoner i kriminalforsorgens institutioner.

Justitsministeriet finder, at en kriminalisering af tilfælde, hvor en indsat uretmæssig besidder en mobiltelefon eller lignende kommunikationsudstyr, samt tilfælde, hvor andre, udefrakommende personer uretmæssigt medtager en mobiltelefon mv., kan være et effektivt middel til at nedbringe antallet af sådanne. Det må således blandt andet formodes, at truslen om en dom for et strafbart forhold og eventuelt en fængselsstraf vil kunne afholde en række besøgende fra at forsøge at indsmugle kommunikationsudstyr. Da indsatte som anført ovenfor kan benytte mobiltelefoner mv. til at begå blandt andet narkotikakriminalitet, vil en kriminalisering også indgå som et naturligt led i regeringens politik om nul-tolerance over for narkotika og andre ulovlige stoffer i kriminalforsorgens institutioner.

Kriminaliseringen foreslås afgrænset således, at den omfatter arresthuse og lukkede fængsler, hvor uretmæssig tilstedeværelse af mobiltelefoner og lignende kommunikationsudstyr indebærer de alvorligste problemer.

4.2. Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst, at flere af kriminalforsorgens institutioner har peget på, at også besiddelse af såkaldte simkort til mobiltelefoner og indsattes benyttelse af mobiltelefoner mv. bør kriminaliseres. I den forbindelse peger direktoratet på, at benyttelsen af en mobiltelefon mv. vil indebære en strafbar overtrædelse af den foreslåede bestemmelse om straf for uretmæssigt at besidde eller medtage mobiltelefoner og lignende kommunikationsudstyr i arresthuse og lukkede fængsler.

Som det er anført i lovforslagets bemærkninger, vil kriminalforsorgen i forlængelse af lovforslagets vedtagelse skulle fastsætte administrative regler om, hvornår besøgende og andre udefrakommende retmæssigt kan medtage f.eks. mobiltelefoner i arresthuse og lukkede fængsler. Direktoratet for Kriminalforsorgen nævner i den forbindelse, at der eksempelvis vil blive fastsat regler om, at det vil kunne være retmæssigt for besøgende at medtage en mobiltelefon frem til en besøgsbygning inde på et fængsels område, hvor de besøgende kan fralægge sig medbragte genstande i skabe, inden de kontrolleres.

Som det fremgår af lovforslagets pkt. 3.4.3, forudsætter en fuldbyrdet strafbar overtrædelse af den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 124, stk. 4, 1. pkt., at den anholdte eller fængslede uretmæssigt besidder en mobiltelefon eller lignende kommunikationsudstyr. Heri ligger, at den pågældende skal have det omhandlede udstyr enten på sin person eller i sit opholdsrum, i sit skab på institutionens arbejdsplads eller andre steder, der er undergivet vedkommendes rådighed. Der kan i den forbindelse afhængigt af omstændighederne foreligge besiddelse, selv om den pågældende har gemt udstyret på institutionens fællesareal. Det bemærkes, at selv en meget kortvarig besiddelse af udstyret, herunder eksempelvis i forbindelse med en enkeltstående anvendelse af en telefon mv., vil være strafbar efter bestemmelsen.

Strafbar medvirken (eller forsøg herpå) til en indsats uretmæssige besiddelse vil eksempelvis kunne foreligge, hvis en person kaster en mobiltelefon ind over muren til et arresthus eller lukket fængsel med henblik på at bringe telefonen i en indsats besiddelse. På samme måde vil det kunne udgøre strafbar medvirken at sende en mobiltelefon med posten til en indsat.

Som det fremgår af lovforslagets pkt. 3.4.8, er det kommunikationsudstyr, som er omfattet af forbuddet, elektronisk udstyr, der sætter – eller sammen med andre enheder vil kunne sætte – en person i stand til at kommunikere med andre i lyd, tale eller på skrift.

Det vil f.eks. være tilfældet, når der er tale om besiddelse af hele mobiltelefoner, satellittelefoner, walkie talkie enheder, (håndholdte) computere og personsøgere. Omfattet er også f.eks. trådløse telefoner og trådløse hovedtelefoner (såkaldte headset), der sætter besidderen i stand til at kommunikere via en enhed, der er tændt i det omgivende område. Visse tv-spil (såkaldte spillekonsoller) vil også kunne være omfattet.

Besiddelse af tilbehør eller enkelte dele af kommunikationsudstyret, herunder f.eks. et batteri til en mobiltelefon, en enhed, der kan oplade et sådant batteri, eller et sim-kort, der etablerer forbindelsen fra en mobiltelefon, kan straffes som forsøg, hvis det bevises, at der foreligger forsæt til at fuldbyrde en overtrædelse af den foreslåede bestemmelse.

4.3. Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst, at en af kriminalforsorgens institutioner har anført, at beføjelsen til at foretage en civil anholdelse ifølge den sædvanlige forståelse af § 755, stk. 2, gælder i tilfælde, hvor den anholdte er taget på fersk gerning under udøvelse af et strafbart forhold. Det må ud fra denne forståelse efter institutionens opfattelse forekomme tvivlsomt, om bestemmelsen også gælder tilfælde, hvor der blot er en formodning eller mistanke om et strafbart forhold. Et udslag på en metaldetektor giver vel en stærk formodning om, at den pågældende har metalgenstande på sig, men umiddelbart kun en svag formodning om, at der er tale om en mobiltelefon eller lignende, med mindre andre omstændigheder peger klart i den retning.

Direktoratet for Kriminalforsorgen peger i den forbindelse på, at det vil være hensigtsmæssigt nærmere at præcisere, om kriminalforsorgens personale må anvende magt med henblik på at tilbageholde f.eks. en besøgende, som der foretages en civil anholdelse af.

Retsplejelovens § 755, stk. 1, fastsætter, at en person, som med rimelig grund mistænkes for et strafbart forhold, der er undergivet offentlig påtale, kan anholdes, blandt andet når det må anses for påkrævet for at sikre vedkommendes foreløbige tilstedeværelse.

Som anført i pkt. 3.4.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger fremgår det af retsplejelovens § 755, stk. 2, at enhver, der træffer nogen under eller i umiddelbar tilknytning til udøvelsen af et strafbart forhold, har samme beføjelser som politiet til at anholde den pågældende, dvs. at enhver kan foretage anholdelse under samme materielle betingelser, som der gælder for politiet. Den anholdte skal dog snarest muligt overgives til politiet med oplysning om tidspunktet og grundlaget for anholdelsen.

Det anførte indebærer, at kriminalforsorgens personale vil kunne anholde og tilbageholde en person, hvis der er rimelig grund til mistanke om overtrædelse af den foreslåede bestemmelse. Anholdelsen vil skulle ske med henblik på at tilbageholde den pågældende, indtil politiet kommer til

stede og f.eks. kan visitere den pågældende for besiddelse af en mobiltelefon mv.

Der vil ikke gælde særlige betingelser for kriminalforsorgens personale, der således vil kunne foretage såkaldt civil anholdelse, når betingelserne i retsplejelovens § 755, stk. 2, er opfyldt. På samme måde vil der ikke gælde særlige betingelser for personalets gennemførelse af en sådan civil anholdelse, der vil skulle foretages så skånsomt, som omstændighederne tillader, jf. herved retsplejelovens § 758, stk. 1.

4.4. Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst, at en af kriminalforsorgens institutioner finder det væsentligt, at det klart beskrives, i hvilket omfang bl.a. personale retmæssigt kan medtage kommunikationsudstyr mv. i arresthuse og lukkede fængsler. Institutionen har endvidere anført, at reglerne bør være fælles for alle ansatte i de lukkede fængsler, og at reglerne bør udformes således, at de ikke hindrer f.eks. håndværkere, teknikere mv. i at medbringe kommunikationsudstyr, når dette er påkrævet for udførelsen af deres arbejde i fængslet.

En af kriminalforsorgens institutioner har desuden anført, at der ikke er grundlag for at ændre beskikkede forsvareres (uhindrede) adgang til at medbringe mobiltelefoner i forbindelse med besøg hos de indsatte. Andre af institutionerne har omvendt anført, at advokater mv. af sikkerhedsmæssige grunde, ikke bør kunne medtage mobiltelefon og lignende ved besøg.

Advokatrådet har noteret sig, at der lægges op til en kriminalisering af alle, som uretmæssigt medtager mobiltelefoner mv. i et arresthus eller lukket fængsel.

I den forbindelse nævner Advokatrådet behovet for, at de foreslåede regler kun rammer ulovlige formål, mens den elektroniske kommunikation, som advokater og politi foretager med sagligt og hensigtsmæssigt formål, bør kunne fortsætte som hidtil. Særligt fremhæver Advokatrådet, at der i forbindelse med forsvareres fængselsbesøg ofte anvendes betydelig tid på at vente både på besøgsrum, men også på at den fængslede skal bringes frem og tilbage til sin celle. Denne ventetid udnyttes i dag til at klare telefonsamtaler både med advokatens kontor, men også med politi omkring afhøring af en varetægtsarrestant mv.

Advokatrådet finder det samtidig væsentligt, at forsvarerne også i fremtiden kan gøre brug af den nyeste teknologi. Allerede i dag er kalender, mailadgang, opslagsmuligheder mv. for mange integreret i mobiltelefonen. På den baggrund foreslår Advokatrådet, at det i lovforslaget præciseres, at de foreslåede indskrænkninger i adgangen til at medbringe mobiltelefoner i fængsler mv. ikke gælder for medvirkende advokater og polititjenestemænd under deres udførelse af hverv i fængslerne.

Om den foreslåede ændring i retsplejeloven noterer Advokatrådet sig, at lovforslaget indeholder hjemmel til, at besøgende, herunder advokater på arbejde, kan udsættes for tilbageholdelse og legemsundersøgelse, såfremt der er mistanke om, at den pågældende er i besiddelse af en mobiltelefon.

Advokatrådet finder det muligt, et en sådan bestemmelse vil indebære, at forsvareren i videre udstrækning end hidtil vil foretrække at gennemgå materialet med klienter i forbindelse med afhøringer hos politiet, hvor forsvareren ikke udsættes for den samme risiko.

Landsforeningen af beskikkede Advokater henviser til Advokatrådets høringssvar og bemærker supplerende, at det er af afgørende betydning for forsvarernes arbejde, at de får mulighed for at medbringe de almindelige arbejdsredskaber, som letter dem i deres arbejde, også under fængselsbesøg.

Dansk Fængselsforbund anfører, at forbundets medlemmer er ansat som tjenestemænd i staten med det ansvar og den tillid, som denne ansættelsesform indebærer. Det er forbundets opfattelse, at en eventuel kriminalisering af personalets besiddelse af mobiltelefoner vil sende et meget uheldigt signal om mistillid til en gruppe af statstjenestemænd, som selvfølgelig tager deres ansættelse og den tillid, stillingerne indebærer, med den nødvendige alvor.

Det er endvidere forbundets opfattelse, at en kriminalisering af personalets besiddelse af mobiltelefoner vil være ude af proportion med de oplysninger gruppen i øvrigt har adgang til, og det ansvar, der følger med den myndighedsudøvelse og beføjelse til magtanvendelse, som forbundets medlemmer har i forhold til borgerne.

Endvidere er det naturligvis af væsentlig betydning for forbundets medlemmer, at de i nødsituationer kan kontaktes af pårørende.

Forbundet forventer således, at der i en eventuel forlængelse af lovforslaget fastsættes interne retningslinier gældende for hele kriminalforsorgens område, der sikrer, at personalets besiddelse af private mobiltelefoner ikke kriminaliseres. Forbundet er ikke afvisende over for en løsning, hvorefter personalets private mobiltelefoner først kan medtages på tjeneste efter registrering.

a. Lovforslaget lægger op til, at det skal være strafbart uretmæssigt at medtage en mobiltelefon eller lignende kommunikationsudstyr i et arresthus eller lukket fængsel. Denne del af forslaget omfatter besøgende og andre udefrakommende, der får adgang til et arresthus eller lukket fængsel.

Besøgende og andre udefrakommende omfatter personer, der – som f.eks. pårørende, forsvarere eller journalister – opholder sig i institutionen for at besøge indsatte eller bliver vist rundt på institutionens område, og andre personer, der opholder sig i institutionen i forbindelse med deres arbejde mv., uden at de gør tjeneste i kriminalforsorgen.

Den nævnte afgrænsning indebærer, at ansatte i kriminalforsorgen, der opholder sig i et arresthus eller lukket fængsel som led i tjenesten – som f.eks. fængselsfunktionærer, -præster og -inspektører samt kontorpersonale, socialrådgivere, værkstedledere mv. – ikke er omfattet af den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 124, stk. 4, 2. pkt. Udefrakommende – som f.eks. narkotika-behandlerpersonale, præster, praktikanter, vagtlæger og honorarlønnede personundersøgere – der opholder sig i institutionen i forbindelse med deres arbejde, uden at de er ansatte i kriminalforsorgen, er derimod omfattet af den foreslåede bestemmelse.

Justitsministeriet har overvejet, om bestemmelsen tillige burde omfatte ansatte i kriminalforsorgen, som er på institutionen som led i deres tjeneste.

Kriminalforsorgen har i den forbindelse oplyst, at det for tiden overvejes, om der er behov for at ændre reglerne om ansattes brug af mobiltelefoner i kriminalforsorgens institutioner, jf. herved lovforslagets pkt. 3.1.1 om indholdet af reglerne.

I det omfang, der på grundlag af kriminalforsorgens overvejelser fortsat skal gælde særlige regler om ansattes brug og besiddelse af mobiltelefoner i kriminalforsorgens institutioner, vil kriminalforsorgen fastsætte

administrative regler herom. Overtræder en ansat i kriminalforsorgen sådanne administrative regler om ansattes forhold i tjenesten, kan vedkommende blive mødt med disciplinære eller ansættelsesretlige reaktioner, ligesom mere alvorlige tilfælde vil kunne udgøre en overtrædelse af bestemmelserne i straffelovens kapitel 16 om forbrydelser i offentlig tjeneste eller hverv mv.

Hvis en ansat i kriminalforsorgen måtte sætte en indsat i besiddelse af mobiltelefon eller medtage en mobiltelefon i fængslet med henblik på at (forsøge) at overlevere den til en indsat, vil den pågældende desuden kunne straffes for (forsøg på) medvirken til overtrædelse af den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 124, stk. 4, 1. pkt.

På den baggrund finder Justitsministeriet, at der ikke er tilstrækkelig grund til at foreslå, at ansatte i kriminalforsorgen, som er på institutionen som led i deres tjeneste, skal være omfattet af bestemmelsen om, at det er strafbart uretmæssigt at medtage en mobiltelefon mv.

Det bemærkes i øvrigt, at kriminalforsorgen har peget på, at forholdene for ansatte i kriminalforsorgens institutioner i nærværende sammenhæng adskiller sig markant fra andre personer, der uden at være indsat til afsoning opholder sig i institutionerne. I modsætning til andre opholder de ansatte sig således almindeligvis i institutionerne i hele deres daglige arbejdstid. Særlige hensyn kan derfor gøre sig gældende ved en regulering af adgangen for ansatte i kriminalforsorgens institutioner til at medtage mobiltelefoner mv.

b. *Efter de foreslåede bestemmelser er det strafbart uretmæssigt at besidde eller medtage mobiltelefon eller lignende kommunikationsudstyr i et arresthus eller lukket fængsel.*

Kriminalforsorgen vil, hvis lovforslaget vedtages, fastsætte regler om, hvornår anholdte og fængslede retmæssigt kan besidde mobiltelefoner og lignende kommunikationsudstyr i blandt andet arresthuse og lukkede fængsler.

Kriminalforsorgen vil også fastsætte regler om, i hvilket omfang andre, herunder besøgende og eksterne håndværkere, retmæssigt kan medtage det pågældende udstyr. Det er herved forudsat, at disse regler udformes således, at eksterne håndværkere mv. i det konkrete tilfælde kan medtage

mobiltelefon og lignende kommunikationsudstyr, når dette er påkrævet for udførelsen af deres arbejde.

Kriminalforsorgen agter tillige at ændre de gældende administrative regler for forsvareres almindelige adgang til at medbringe en mobiltelefon ved besøg i arresthuse og lukkede fængsler. Det forudsættes herved, at der fastsættes regler, som sikrer, at forsvarere fortsat kan medtage en mobiltelefon ved klientbesøg i arresthuse og lukkede fængsler, dog kun på betingelse af, at forsvareren i forbindelse med besøget fremviser mobiltelefonen, således at det kan dokumenteres, at den bliver taget med ud af institutionen efter besøget, og eventuelt lader mobiltelefonen registrere. Tilsvarende forudsættes det, at personer fra politi og anklagemyndighed, som har adgang til arresthuse mv. i forbindelse med behandling af straffesager mv., vil kunne medtage deres mobiltelefoner.

4.5. Advokatrådet peger på, at det fremgår af bemærkningerne til lovudkastet, at myndighederne i situationer, hvor politiet foretager eller ønsker at foretage aflytning af en telefon, kan undlade at håndhæve reglen i § 124, stk. 4, idet det således undgås, at der rejses spørgsmål i forhold til reglerne i retsplejelovens §§ 754 a – 754 e om agentvirksomhed.

Advokatrådet finder det dels vanskeligt at se, hvorledes dette løser problemerne omkring agentvirksomhed, dels finder man det betænkeligt, at politiet får mulighed for at beslutte, om samme handling er lovlig eller ulovlig alene ved at beslutte, om politiet ønsker at aflytte en telefon eller ej.

Foreningen af Fængselsinspektører og Vicefængselsinspektører kan ikke acceptere en praksis, hvorefter indsmugling/besiddelse af mobiltelefon stiltiende ”legaliseres”, fordi politiet kan have efterforskningsmæssig interesse i aflysning af telefonen. Samme ræsonnement måtte efter foreningens opfattelse principielt føre til, at også andre sikkerheds- og ordenskrænkelser (eksempelvis indsmugling af alkohol eller euforiserende stoffer, udgangsmisbrug, undvigelse) skulle have lov at passere, hvis en konkret proportionalitetsbetragtning ville føre til den konklusion, at hensynet til en igangværende politiefterforskning konkret ville veje tungere end hensynet til fængslets orden og sikkerhed. Der kendes også eksempler på, at politiet har forsøgt at overtale et fængsel til – af hensyn til en igangværende efterforskning – at give udgangstilladelse, selv om der efter reglerne ikke har været hjemmel hertil. Det er efter foreningens opfattelse ikke alene etisk betænkeligt, men også uantageligt ud fra fængsels-

mæssige hensyn at sammenblende politimæssige og fængselsmæssige hensyn på sådanne måder.

Som det fremgår af lovforslagets pkt. 3.4.10, kan der i praksis tænkes at opstå særlige tilfælde, hvor kriminalforsorgen får viden om, at en indsats i strid med kriminalforsorgens regler er kommet eller vil komme i besiddelse af en mobiltelefon mv., men undlader at håndhæve reglen, fordi politiet i medfør af retsplejelovens regler som led i efterforskningen af en konkret straffesag foretager eller ønsker at foretage aflytning af mobiltelefonen. I givet fald vil det dreje sig om situationer, hvor et hensyn til at håndhæve kriminalforsorgens regler findes at måtte vige for et afgørende hensyn til at opklare alvorlig kriminalitet. Myndighederne bør også fremover i sådanne særlige tilfælde have mulighed for med henblik på aflytning efter retsplejelovens regler at undlade at gribe ind over for en indsats besiddelse af f.eks. en mobiltelefon, og herunder at en anden person medtager en mobiltelefon for at lade den komme i en indsats besiddelse. Samtidig findes det rigtigt, at der i en sådan sag ikke efterfølgende pålægges straf for overtrædelse af de foreslåede bestemmelser i straffeloven. Det forudsættes derfor, at der i givet fald ikke vil være tale om et strafbart forhold, jf. herved udtrykket "uretmæssigt" i de foreslåede bestemmelser. Ved ikke at kriminalisere sådanne særlige tilfælde undgås det også, at myndighedernes adfærd i en sag af den nævnte karakter eventuelt kunne siges at udgøre medvirken til at begå et strafbart forhold, og herunder rejse spørgsmål i forhold til retsplejelovens §§ 754 a - 754 e (agentvirksomhed).

4.6. Foreningen af Fængselsinspektører og Vicefængselsinspektører anfører, at lovudkastet bryder med en gammel retstradition i Danmark (og mange andre steder), hvorefter interne ordens- og sikkerhedskrænkelser behandles under det interne disciplinærretlige system og ikke under det almindelige strafferetlige system. Kun i tilfælde, hvor ordenskrænkelsen tillige udgør en overtrædelse af den almindelige straffelovgivning, træder det almindelige strafferetsapparat i funktion. Det er foreningens opfattelse, at de eksisterende disciplinærretlige reaktionsmidler (disciplinærstraf og konfiskation) er tilstrækkelige.

Desuden finder foreningen, at det er tvivlsomt, om man kan anvende både disciplinærretlig og strafferetlig sanktion for den samme forseelse.

Foreningen rejser i den forbindelse også spørgsmål om, hvorvidt det er foreneligt med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel

6, at der under en disciplinærproces tages stilling til skyldsspørgsmålet i en sag om strafbart forhold, som en domstol endnu ikke har forholdt sig til.

Foreningen har endvidere noteret sig, at en overtrædelse af forbudet med besiddelse af mobiltelefoner ifølge bemærkningerne kan få betydning i sager om udgang og prøveløsladelse. Hertil bemærkes, at der er tale om kriminalitet, som pr. definition ikke kan begås ude i samfundet, og at det herefter er svært at se relevansen i forhold til udgang og prøveløsladelse. Besiddelse af mobiltelefon er under såvel udgang som prøveløsladelse ikke kun legalt, men også helt normalt.

Direktoratet for Kriminalforsorgen bemærker, at straffuldbyrdelseslovens § 67, nr. 6, forudsætter, at overtrædelse af straffelovgivningen i visse situationer også vil kunne straffes disciplinært.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har i sin vejledning nr. 70 af 5. juli 2002 om behandlingen af sager om disciplinærstraf, konfiskation og modregning af erstatningsbeløb (disciplinærstrafvejledningen) forudsat, at institutionerne i forbindelse med anmeldelse af strafbare forhold til politiet sikrer sig, at politiet orienteres, hvis den indsatte er ikendt en disciplinærstraf for det anmeldte forhold, således at dette kan tages i betragtning under en eventuel strafudmåling.

Det fremgår af lovforslagets pkt. 3.4.11, at det som et udgangspunkt for strafudmålingen forudsættes, at en overtrædelse af den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 124, stk. 4, 1. pkt., om indsattes uretmæssige besiddelse i førstegangstilfælde straffes med fængsel i 7 dage.

Navnlig præventive hensyn taler for, at der – ved siden af et strafansvar – skal være mulighed for hurtigt at kunne reagere med disciplinærstraf over for indsatte i tilfælde af besiddelse af mobiltelefoner og lignende kommunikationsudstyr. Justitsministeriet finder derfor, at der fortsat – ved siden af straf for overtrædelse af den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 124, stk. 4 – skal kunne ikendes disciplinærstraf som hidtil, jf. pkt. 3.1.2 ovenfor.

På den baggrund er der ved fastsættelsen af det angivne straffniveau taget hensyn til, at vedkommende for samme besiddelse af en mobiltelefon eller lignende kommunikationsudstyr eller forsøg herpå ofte kan være ikendt en disciplinærstraf, jf. straffuldbyrdelseslovens § 67, nr. 7. En

ikendt disciplinærstraf skal således ikke indebære en fravigelse af det forudsatte strafniveau i nedadgående retning.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt man kan anvende både disciplinærretlig og strafferetlig sanktion for den samme lovovertrædelse uden at krænke forbuddet mod dobbelt straf (ne bis in idem-princippet) bemærkes, at art. 4 i den 7. tillægsprotokol til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention efter sin ordlyd kun finder anvendelse på "straffesager". I den af Europarådet udarbejdede forklarende rapport til den 7. tillægsprotokol er der anført, at art. 4 ikke er til hinder for, at der både kan rejses en straffesag og en disciplinærsag mod en person for det samme forhold, (explanatory report to Protocol No. 7 to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, pr. 32).

For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt det er foreneligt med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions art. 6 (uskyldsformodningen), at der under en disciplinærproces "tages stilling til skyldsspørgsmålet i en sag om strafbart forhold", bemærkes, at det fremgår af art. 6, stk. 1, at bestemmelsen alene finder anvendelse, "når der skal træffes afgørelse enten i en strid om hans borgerlige rettigheder og forpligtelser eller angående en mod ham rettet anklage for en forbrydelse".

I disciplinærsager om uretmæssig besiddelse af en mobiltelefon eller lignende træffes der ikke afgørelse om den indsatte borgerlige rettigheder og forpligtelser, og sådanne disciplinærsager kan derfor kun være omfattet af uskyldsformodningsreglen i art. 6, stk. 2, hvis der under disciplinærsagen kunne siges at blive truffet afgørelse "angående en mod [den indsatte] rettet anklage for en forbrydelse". Efter praksis skal der ved vurderingen af, om en disciplinærsag over for indsatte anses for en straffesag omfattet af art. 6, bl.a. lægges vægt på intensiteten af den sanktion, som den pågældende risikerer at pådrage sig.

Med hensyn til intensiteten af den sanktion, som den indsatte risikerer at pådrage sig, henvises til lovforslaget pkt. 3.1.3, hvoraf det fremgår, at indsatte i de lukkede fængsler, som findes i besiddelse af en mobiltelefon, i dag normalt bliver ikendt en disciplinærstraf på 5 dages ubetinget straffecelle, og hvis den indsatte på ny bliver fundet i besiddelse af en mobiltelefon inden for de næste 6 måneder, ikendes vedkommende efter praksis normalt en disciplinærstraf på 7 dages ubetinget straffecelle.

På den baggrund er det Justitsministeriets vurdering, at afgørelser om disciplinærstraf for ulovlig besiddelse af mobiltelefon mv. ikke vil være omfattet af anvendelsesområdet for art. 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Allerede af den grund vil ordningen ikke være i strid med denne bestemmelse.

4.8. Foreningen af Fængselsinspektører og Vicefængselsinspektører finder, at den forøgede strafmængde ikke kan håndteres inden for den nuværende fængselskapacitet, idet der ikke for tiden er overskudskapacitet i kriminalforsorgens institutioner.

Direktoratet for Kriminalforsorgen anfører, at den forøgede strafmængde vil kunne håndteres inden for den nuværende fængselskapacitet. Direktoratet har i den forbindelse anført, at forslaget om kriminalisering af uretmæssig besiddelse af mobiltelefon mv. i arresthuse og lukkede fængsler vil medføre en stigning i strafmassen svarende til ca. 12 afsoningspladser, og at forslaget om skærpelse af bødestraffene for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer vil kunne medføre behov for et vist antal yderligere afsoningspladser.

Forslaget om at gøre det strafbart for anholdte og fængslede i arresthuse og lukkede fængsler at besidde mobiltelefoner og lignende kommunikationsudstyr indebærer en nykriminalisering og vil derfor medføre en vis forøgelse af strafmængden.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at den forøgede strafmængde vil kunne håndteres inden for den nuværende fængselskapacitet. Der henvises herom i øvrigt til lovforslagets pkt. 4.

5. Lovforslaget

Justitsministeriet har foretaget enkelte ændringer i det fremsatte lovforslag i forhold til det lovudkast, som har været i høring. Det fremsatte lovudkast adskiller sig fra høringsudkastet på følgende punkter:

- I lovforslagets § 1, nr. 1 (den foreslåede bestemmelse i lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1, 3. pkt.), er det tilføjet, at advarsel i almindelighed ikke kan meddeles, ”medmindre sociale forhold taler for at meddele en advarsel, og besiddelsen af stoffet er udslag af en stærk afhængighed som følge af et længere- og vedvarende misbrug af euforiserende stoffer”.

- I lovforslagets § 2, nr. 1 (den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 124, stk. 4, 2. pkt.), er ”straffes den” ændret til ” straffes besøgende og andre udefrakommende”.

Herudover er der foretaget enkelte uddybninger og præciseringer i lovforslagets bemærkninger.